

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/187/2018
Identifikačné číslo spisu: 1111245015
Dátum vydania rozhodnutia: 17.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1111245015.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne P. K. F., bývajúcej v C., R. Č.. XX, zastúpenej splnomocnenkyňou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 2, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša č. 1, o 8.064,57 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 221/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. marca 2017 sp. zn. 2 Co 165/2016, 2 Co 166/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) svojím rozsudkom z 29. marca 2017 sp. zn. 2 Co 165/2016, 2 Co 166/2016 prvým výrokom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 27. októbra 2015 č. k. 9C/221/2011-165, ktorým zamietol návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie a zároveň zamietol žalobu a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania, následne druhým výrokom potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 13. januára 2016 č. k. 9C/221/2011-194, ktorým bol žalobkyni uložený súdny poplatok za odvolanie 20 €, a napokon tretím výrokom priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdenie rozsudku odôvodnil vecnou správnosťou preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie a správnosťou záveru o neporušení povinností žalovanej pri výkone verejnej moci.

2. Proti prvému potvrdzujúcemu výroku uvedeného rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (ďalej aj „dovolateľka“). V dovolaní uviedla, že ho podáva podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej aj „CSP“). Namietala, že odvolací súd pristúpil k rozhodnutiu svojvoľne, arbitrárne a formalisticky, čím bolo porušené jej právo na spravodlivý proces nepreskúmateľnosťou rozsudku odvolacieho súdu, keďže tento neprípustným spôsobom pracoval s doterajšou judikatúrou, keď jemu vyhovujúcu citoval a rovnako

dôležitú, pre dovolateľku priaznivú, zamlčal. Rozhodnutie odvolacieho súdu je podľa nej tiež založené na nesprávnom právnom posúdení veci, na nesprávnych skutkových zisteniach a na neúplnom dokazovaní. Z týchto dôvodov dovolateľka žiada napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť, resp. ho zamietnuť, keď podľa jej názoru rozsudok odvolacieho súdu vychádza z náležite zisteného stavu veci aj z jej správneho právneho posúdenia.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP). Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

6. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a zároveň z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

7. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmätočnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces však pre procesnú stranu automaticky nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

8. Dovolateľka považuje rozsudok odvolacieho súdu za formalistický, nedostatočne odôvodnený a arbitrárny. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola však už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu (než je zmätočnosť), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K rovnakému záveru dospelo neskôr tiež zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016 (v dôsledku prijatia CSP), sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať za naďalej aktuálne. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne

Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nedôvodná je preto argumentácia žalobkyne, podľa ktorej je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu, ale len to, že ho neodôvodnil v súlade so zákonom. Dovolanie v tejto časti preto bolo potrebné odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP.

9. Pretože konanie pred odvolacím súdom vyššie uvedenou vadou postihnuté nebolo, namieste bolo posúdenie dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Poukazujúc pritom na uznesenie veľkého senátu najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp. zn. I VCdo 1/2018, v ktorom vyslovil právny názor, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP je prípustná, ktorým rozhodnutím bol prekonaný opačný právny názor vyslovený v staršom rozhodnutí veľkého senátu z 19. apríla 2017 sp. zn. I VCdo 2/2017.

10. Najvyšší súd pritom dospel k záveru, že hoci dovolateľka v dovolaní formálne označila za dovolací dôvod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, vychádzajúc z obsahu dovolania v skutočnosti odvolaciu súdu vytýkala nesprávne zistenie skutkového stavu veci, keď napr. na strane 2 dovolania v piatom odseku (č. l. 234 p. v. spisu) uviedla, že „rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, nakoľko tieto zistenia vychádzajú z vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom, ktoré je neúplné“.

11. Ak je v dovolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci odôvodnené tým, že skutkové zistenia a z nich vyplývajúci skutkový záver sú chybné, teda že skutkový stav, z ktorého vychádzal odvolací súd, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, z obsahového hľadiska nie je splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z ustanovenia § 428 CSP, čiže jeho odôvodnenie dovolacími dôvodmi. V ustanovení, o ktorom je reč, sa totiž za jednu z náležitostí dovolania považuje aj uvedenie toho, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). Civilný sporový poriadok pritom v ustanoveniach § 420 a § 421 rozlišuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade (§ 420 CSP) sa jedná o dovolanie podané z dôvodu existencie tzv. zmätočnosťných väd a v druhom (§ 421 CSP) o dôvod dovolania spojený s právnym posúdením veci. Nesprávne či nedostatočné zistenie skutkového stavu CSP ako dovolací dôvod nepozná.

12. Právne posúdenie veci sa považuje za činnosť súdu, ktorá spočíva v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, jej interpretáciu alebo jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia ale v dovolaní žalobkyne absentuje. Nevymedzenie dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. je potom dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

13. Pokiaľ odvolací súd založil svoje rozhodnutie na závere, že žalobkyňa nepreukázala zanedbanie bankového dohľadu a dovolateľka v dovolaní výslovne uviedla, že z predložených listinných dôkazov vyplýva opak, tým zreteľne namietla správnosť skutkových zistení súdov ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver. Rovnako spochybnenie správnosti záveru odvolacieho súdu, že žalobu bolo potrebné zamietnuť aj z dôvodu, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatnený proti štátu iba vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi v konkurznom konaní, založila žalobkyňa na tom, že odvolací súd v súvislosti s týmto záverom nevyhodnotil správne ňou navrhnuté dôkazy. Nesprávne zistenie skutkového stavu však nezakladá prípustnosť dovolania a nie je ani relevantným dovolacím dôvodom. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

14. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej formálne uviedla, že ho podáva podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nespĺňalo náležitosti vyplývajúce z § 428 CSP, čo zakladá dôvod na jeho odmietnutie podľa ustanovenia § 447 písm. d/ CSP.

15. Pokiaľ dovolateľka namietala nesprávnosť záveru odvolacieho súdu, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatnený proti štátu iba vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi v konkurznom konaní, dovolací súd konštatuje, že nešlo o právnu otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na tom, že žalobkyňa nepreukázala zanedbanie náležitého bankového dohľadu (t. j. že nepreukázala jeden z viacerých predpokladov zodpovednosti štátu za škodu). Neexistencia škody bola odvolacím súdom uvedená iba ako argument navyše.

16. Najvyšší súd nad rámec vyššie uvedených dôvodov majúcich kľúčový význam pre rozhodnutie dovolacieho súdu poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. mája 2017 sp. zn. II. ÚS 295/2017, v zmysle ktorého „v zásade niet subjektívneho práva či nároku na presný a správny zákonný bankový dohľad a z toho vyplývajúci nárok na náhradu škody pri zlyhaní dohľadu. Z podstaty bankového dohľadu vyplýva, že ide o činnosť koncepčnú, priam (ekonomicko) politickú, nie činnosť tradične správnu - administratívnu, na akú myslí zákon č. 514/2003 Z. z.“.

17. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol, a to sčasti podľa § 447 písm. c/ CSP, sčasti podľa § 447 písm. d/ a f/ CSP.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu vo veci samej pomerom hlasov 3 : 0, v časti výroku o trovách konania pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.